

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У
БЕОГРАДУ
Број захтева: _____
Датум: 11.11.2016. године

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
ПОСРЕДСТВОМ ВЕЋА НАУЧНИХ ОБЛАСТИ ДРУШТВЕНО-
ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА

ПРЕДЛОГ ЗА ИЗБОР РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА
(члан 65. Закона о високом образовању)

**I – ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ ПРЕДЛОЖЕНОМ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ
РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА**

1. Име, средње име и презиме кандидата: СЛАЂАНА (МИЛАН) ДРАГИШИЋ
ЛАБАШ
2. Ужа научна, односно уметничка област за коју се наставник бира: СОЦИОЛОГИЈА
3. Радни однос са пуним или непуним радним временом: ПУНО РАДНО
ВРЕМЕ
4. До овог избора кандидат је био у звању: ВАНРЕДНИ ПРОФЕСОР
у које је први пут изабран: 04.06.2013
за ужу научну, односно уметничку област /наставни предмет: СОЦИОЛОГИЈА

II - ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ТОКУ ПОСТУПКА ИЗБОРА У ЗВАЊЕ

1. Датум истека изборног периода за који је кандидат изабран у звање: 04.06.2018
2. Датум и место објављивања конкурса: 28.09.2016. године, «ПОСЛОВИ»
3. Звање за које је расписан конкурс: РЕДОВНИ ПРОФЕСОР

**III – ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ ЗА ПРИПРЕМУ ИЗВЕШТАЈА
И О ИЗВЕШТАЈУ**

1. Назив органа и датум именовања Комисије: ИЗБОРНО ВЕЋЕ
ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ, 29.09.2016. године
2. Састав Комисије за припрему реферата:

Име и презиме	Звање	Ужа научна односно уметничка област	Организација у којој је запослен
<u>1) др Марија Богдановић</u>	<u>Професор емеритус</u>	<u>Социологија</u>	<u>У пензији</u>
<u>2) др Марија Бабић</u>	<u>Редовни професор</u>	<u>Социологија</u>	<u>Филозофски факултет</u>

у Београду

Име и презиме	Звање	Ужа научна односно уметничка област	Организација у којој је запослен
3) <u>др Душан Маринковић</u>	<u>Редовни професор</u>	<u>Социологија</u>	<u>Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду</u>
4) <u>др Ђорђе Игњатовић</u>	<u>Редовни професор</u>	<u>Кривично право</u>	<u>Правни факултет у Београду</u>
5) <u>др Иван Димитријевић</u>	<u>Редовни професор</u>	<u>Психијатрија</u>	<u>Медицински факултет у Београду</u>
6) _____	_____	_____	_____

3. Број кандидата пријављених на конкурс: ЈЕДАН КАНДИДАТ

4. Да ли је било издвојених мишљења чланова комисије: НЕ

5. Датум стављања извештаја на увид јавности: 21.10.2016. године

6. Начин (место) објављивања извештаја: ОГЛАСНА ТАБЛА ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ

7. Приговори: /

IV – ДАТУМ УТВРЂИВАЊА ПРЕДЛОГА ОД СТРАНЕ ИЗБОРНОГ ВЕЋА ФАКУЛТЕТА: 10.11.2016. године

Потврђујем да је поступак утврђивања предлога за избор кандидата др Слађане Драгишић Лабаш у звање редовног професора вођен у свему у складу са одредбама Закона, Статута Универзитета, Статута факултета и Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивање радног односа наставника Универзитета у Београду.

ПОТПИС ДЕКАНА ФАКУЛТЕТА

Проф.др Војислав Јелић

Прилози:

1. Одлука изборног већа факултета о утврђивању предлога за избор у звање;
2. Реферат комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање;
3. Сажетак реферата комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање;
4. Доказ о непостојању правоснажне пресуде о околностима из чл. 62. ст. 4. Закона;
5. Други прилози релевантни за одлучивање (мишљење матичног факултета, приговори и слично).

Напомена: сви прилози, осим под бр. 4., се достављају и у електронској форми.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
ДС/ВМ 05/4-02 бр. 2303/1-V/8
10.11.2016. године

На основу члана 55. и 65. Закона о високом образовању («Сл. гласник РС», бр. 76/05, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење и 68/15) и члана 238. став 2. алинеја 3. Статута, Изборно веће Филозофског факултета, на својој IX редовној седници, одржаној дана 10.11.2016. године, на предлог Комисије, донело је следећу

О Д Л У К У

Утврђује се предлог одлуке да се др Слађана Драгишић Лабаш изабере у звање РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА за ужу научну област СОЦИОЛОГИЈА, на Одељењу за социологију, на неодређено време.

Доставити:

1x Универзитету у Београду
1x Др Слађани Драгишић Лабаш
1x Одељењу за социологију
1x Стручном сараднику за радне односе
1x Шефу Одсека за правне послове
1x Архиви

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Проф. др Војислав Јелић

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ –
ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА

На VIII редовној седници, одржаној 28. 9. 2016. Изборно веће нас је изабрало у Комисију за припрему извештаја за избор у звање једног РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА за ужу научну област Социологија, тежиште истраживања Социологија менталних поремећаја и Социологија друштвених девијација, на Одељењу за социологију. У складу с том одлуком, част нам је и задовољство да овом Већу поднесемо следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс, објављен у листу „Послови“ 28. септембра 2016. године, пријавила се једна кандидаткиња, др Слађана Драгишић Лабаш, запослена у звању ванредног професора, на Одељењу за социологију Филозофског факултета.

Слађана Драгишић Лабаш је рођена 1961. године у Смедеревској Паланци. Основне студије социологије на Филозофском факултету у Београду завршила је 1986. године. Такође је на истом факултету Одељењу за социологију, одбранила магистарски рад 1998. године, на тему - *Алкохолизам и социјални проблеми ратних војних инвалида (рата 1991-1995)* (Ментор проф. др Петар Опалић), а 2009. године докторирала, одбравивши докторску дисертацију, на тему: *Истраживање промена у структури и организацији алкохоличарске породице под утицајем системске групне породичне терапије алкохолизма* (Ментор проф. др Петар Опалић).

Од јануара 2010. године Слађана Драгишић Лабаш ради на Филозофском факултету, Одељењу за социологију, када је и изабрана у звање доцента, а потом 2013. године у звање ванредног професора. У радном односу је 30 година, и радила је на Клиници за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“, као клинички социолог и породични психотерапеут у Центру за брак и породицу.

Од доласка на Филозофски факултет учествује у пројекту Института за социолошка истраживања „Изаови нове друштвене интеграције: концепти и актери“ (ев.број 179035).

(2011-2014), које финансијски подржава надлежно министарство за науку Републике Србије.

Члан је Социолошког друштва Србије, Социолошког удружења Србије и Црне Горе, Националног удружења за психотерапију, као и Европске асоцијације психотерапеута - The European Association for Psychotherapy, Асоцијације системских терапеута, Удружења за дечију и адолесцентну психијатрију - ДЕАПС, Српског лекарског друштва – Секције за болести зависности.

Кандидаткиња је приложила библиографију од укупно 80 референци. Учествовала је на бројним домаћим и страним конференцијама, симпозијумима и конгресима, као и летњим школама алкохолизма у Хрватској. Колегиница Драгишић Лабаш више година уназад држи јавна

предавања о болестима зависности у Студентском културном центру за ученике средњих школа. Као један од ретких социолога у Србији, који се бави социологијом менталних поремећаја, успела је да у теорији, али и психотерапијској пракси, споји сазнања из различитих области. Посебан квалитет њених радова огледа се у мултидисциплинарности теоријског оквира и истраживања (анализи и тумачењу) различитих друштвено - психијатријских феномена, посебно алкохолизма и суицида. Колегиница се такође бави менталним здрављем жена и младих, као и евалуацијама ефеката породичне и партнерске терапије. Протеклих неколико година њен рад је укључио и проучавање живота и менталног здравља старије популације, што је данас једна од значајних и веома актуелних демографских тема у Србији.

1) Радови објављени после избора у звање ванредног професора

Од избора у звање ванредног професора кандидаткиња је пријавила 30 нових референци. Објавила је једну монографију, 13 радова у стручним часописима и зборницима и учествовала на више научних скупова у земљи и иностранству. Уредила је један тематски број часописа *Социологија*, објавила пет радова у часопису од међународног значаја (M24) три рада у часописима националног значаја (M52, M53), 6 саопштења на међународним и 5 на домаћим научним скуповима (7 објављених у целини).

Издвојили смо монографију и неколико значајних радова, које желимо да представимо у тексту који следи.

а) У ауторској монографији ***Активно старење у Београду***, Институт за социолошка истраживања Филозофског факултета у Београду и Службени гласник, 2016. колегиница Драгишић Лабаш се бави активним старењем из више перспектива. У питању је квалитативна студија о ангажованом живљењу и успешном старењу Београђана. Свеобухватно истраживање феномена старења поред социолошког дискурса укључило је и демографску, социјално-психолошку и социјално-психијатријску анализу, што чини посебан квалитет ове монографије.

У првом делу студије разматра се историја старења и старости и теорије активног (успешног и продуктивног) старења, као и критике. Критике успешног старења служе као основа за редифинисање самог појма, које би се уклопило у културне обрасце и културне специфичности, али у исто време подстакло продуктивне промене, како у ставовима према старијима тако и у очекивањима које друштво има од њих. Тако се овај појам шири и добија још један термин *аутентично*. Из интердисциплинарног теоријског оквира развијају се различите теме, које се у квалитативном истраживању на узорку од 52 испитаника (32 женског и 20 мушког пола, старости од 65 до 90 година) анализирају и објашњавају. У питању су веома значајна, егзистенцијална *животна поља* старијих. Истраживан је радни ангажман, продуктивне активности и волонтирање, провођење слободног времена, социјалне мреже, однос између старијих родитеља и одрасле деце. Социјалне мреже су веома важна тема, у којој посебну улогу имају пријатељи, вршњаци и рођаци, а која се потом *сужава*, тако што се фокус пребацује на

породицу. Породична подршка, добра комуникација и кохезија имају позитивну корелацију са квалитетним старењем. Зато се даље анализира однос са супружником (партнером), репартнерство, сексуалност, као и однос са децом и однос између разведених старијих и њихове одрасле деце, са разликама у родној димензији. Потом се наставља са анализом партнерских (брачних) релација и менталног здравља старијих, морбидитетом и anti-age медицином, савременим технологијама у циљу лакшег старења, религиозношћу и духовношћу старијих, и институционалном подршком активном старењу. Ауторка истиче у закључку да су сви испитаници веома ангажовани у кући, мање у локалној заједници и друштву, али да они дају велики допринос друштву кроз различите репродуктивне и продуктивне активности. Испитаници активно схватају ангажовано старење као позитивно искуство и своје старење повезују, пре свега, са активним живљењем, радом и продуктивношћу.

Различите активности су разматране из угла родне условљености, физичке функционалности, као и интересовања и радозналости, а проистекле из различитог животног стила испитаника. Све теме су проткане богатим и разноврсним деловима из прича саговорника, а на крају књиге ауторка представља све животне приче које су делимично скраћене.

б) Колегиница Драгишић Лабаш је уредила тематски број *Социологије – Друштвене појаве* на подручју укрштања социологије девијација и менталног здравља, криминологије и психијатрије, у коме је и сама допринела радом „Насиље у породици и употреба алкохола: мере обавезног лечења и приказ случаја“. Овај тематски број је настао интегрисањем више научних дисциплина и аутора из различитих провенијенција (социолога, правника, дефектолога, психолога, психијатара, неуролога). Садржи текстове на српском и енглеском језику. Колегиница је желела да покаже значај и неопходност мултидисциплинарног рада у осветљавању друштвених, психолошких и психијатријских феномена. То је урадила у свом тексту у коме је истраживала повезаност насиља са конзумацијом алкохола, економским штетама које трпи друштво и уделом друштва у односу алкохол-криминал. Повезаност насиља са употребом психоактивних супстанци (ПАС) је схваћена као феномен који укључује факторе из породице, друштва, културе, као и индивидуалне факторе, и само дејство супстанци на мозак. У раду се кроз приказ случаја учиниоца кривичног дела, који су добили меру обавезног лечења алкохолизма у психијатријској институцији, разматра и значај двогодишње психотерапије и чланства у клубу лечених зависника, као значајној превентивној мери насиља у породици, тј. смањењу стопе насилничког криминалитета.

в) Следећи рад који желимо да представимо - „Старији родитељи и одрасла деца: традиционалан однос или блискост на даљину?“ објављен је у *Социологији*. У овом занимљивом истраживању ауторка се бави односима између родитеља и деце, посебно испитујући потребу родитеља да са децом успоставе врсту односа коју назива „блискост на даљину“. Користи податке добијене из истраживања активног старења у Београду. У питању су 52 интервјуа са особама старијим од 65 година, а који су обрађени методом анализе садржаја. Оно што је посебно вредно јесте истраживање родне димензије тј. како се модел породичне бриге о старијим родитељима, потом деци и на крају унуцима, кроз генерације, преноси на женске

чланове породице. Истиче да је емоционална подршка породице и пријатеља посебно важна у популацији *најстаријих старих*. У том периоду се у свим друштвима очекује већа или мања емоционална и инструментална помоћ одрасле деце. Разматрају се друштвене праксе, које се односе на одговорност и бригу према старијима и деци, у различитим друштвима, и истиче да се у многима овај посао *препушта* члановима породице. Наглашава да традиционална култура бригу између чланова породице сматра обавезом и моралном нормом, што доводи до стања које описује као „исцрпљена одрасла деца или преоптерећени старији родитељи“. Однос „блискост на даљину“ више желе испитанице од испитаника, што се и могло очекивати с обзиром на њихово вишедеценијско ангажовање у репродуктивним активностима. Према томе, испитаници имају предуслове за реализацију односа *блискост на даљину* – стан, новац, став. Однос са децом већина је описала на начин који би се могао уврстити у балансиране, неумрежене, па је такав однос, на основу овог мишљења, могуће лакше остварити. Оно што недостаје је институционална подршка и родитељима и деци и боља материјална ситуација. Закључак је да лични ресурси постоје, док су друштвени и економски ресурси одрасле деце кочница. На крају се поставља питање да ли ће деца испитаника наставити да репродукују традиционалан однос или да граде *блискост на даљину*, а зависно од економских, друштвених и личних ресурса.

г) Рад „Виктимизоване и стигматизоване жене у алкохоличарском партнерству“, објављен у *Социолошком прегледу*, разматра насиље у *алкохоличарском партнерству* као проблем глобалног јавног здравља и људских права, као и кршења права на слободу, живот и интегритет. Насиље над женама се сматра најскривенијим и најопаснијим обликом структуралне и системске дискриминације који је препознат у свим европским земљама. Ауторка уводи нов појам *троструке стигматизације и виктимизације* жена, чије корене налази у друштву и дуго одржаваној родној разлици, родној неосетљивости и дискриминацији, у свим друштвима, а посебно у неразвијеним и у транзицији. Сматра да су жене стигматизоване као: партнерке мушкараца зависника од алкохола, као зависнице од алкохола, и у ситуацији када су и оне и њихови партнери зависници.

У сва три случаја су стигматизоване као особе које алкохолизам: делимично *подстичу* (заједничким пијењем) *изазивају*, *провоцирају* (лошим понашањем према партнеру) и *одржавају* (прилагођавају се алкохоличарским начинима понашања) и саме су зависнице које *нарушавају* друштвени и породични морал. Жене су виктимизоване без обзира на позицију (зависница, партнерка зависника, зависница и партнерка мужа зависника) јер често трпе психичко, физичко и сексуално насиље. Прихвата теорију селективне дезинхибиције као и феминистички перспективу у објашњењу насиља и конзумације алкохола. Партнерско насиље се формално не одобрава, али неформално не осуђује, што значи одобрава, па и подржава. С обзиром да се ставови не мењају лако, снажнија формална контрола је неопходна у многим друштвима, посебно оним са традиционалним вредностима. Међутим, проблем је што се ова врста насиља схвата као приватна ствар. Зато политика борбе против насиља над женама, како у јавном, тако и у приватном простору, чини главни део политике равноправности. Начини да се

виктимизација жена смањи, осим снажније формалне контроле и лечења алкохолизма јесте и снажнија неформална социјална реакција на насилно понашање.

д) Рад „Покушаји суицида старијих особа: прилог разматрању друштвене и породичне небриге“ бави се ретко обрађиваном темом о покушајима суицида старијих особа (преко 65 година), а објављен је у *Геронтологији*. Циљ рада је био да испита утицај стресогених животних догађаја на особе које су покушале суицид. Ауторка сматра да различити стресогени животни догађаји представљају високо ризичне факторе за покушаје и извршене суициде. У истраживању користи упитник о социодемографским карактеристикама и Пајкелову (Paykel et al., 1971) скалу животних догађаја. Узорак је чинило 30 испитаника, старости преко 65 година, који су хоспитално лечени у психијатријској болници у периоду 2007-2011. Ово истраживање је поређено са претходним (1995-1999) које је рађено у истој болници, такође на узорку од 30 испитаника и коришћењем истих инструмената. Посебно бисмо истакли ауторкину класификацију ризичних фактора за покушаје суицида, али и суицид старијих особа коју је направила на основу добијених резултата. У питању су следећи фактори: *здравствени* (губитак физичког и/или психичког здравља); *друштвено-економски* (велике финансијске тешкоће); *породични* (који су повезани са породичном дисфункционалношћу - ниским нивоом кохезије и лошом комуникацијом, злостављањем и са животним циклусом); *социјално-психолошки* (осећање усамљености, условљено немањем пријатеља, све до социјалне изолације, али и небригом друштвених институција); *емотивни* (губитак блиских особа). С обзиром да епидемиолошка истраживања указују да је покушај суицида снажан клинички предиктор суицида, ауторка упозорава на неопходност веће друштвене бриге, која би се састојала у континуираном програму превенције покушаја суицида и предлаже да се у превенцију поред здравствених укључе и друге институције и организације као и НВО. Указује на непостојање неопходних одељења или центара за бригу о старијима као што су: Центри за превенцију суицида и Центри за ментално здравље (којих нема). Сматра да је доступност психотерапијских и социотерапијских програма, а посебно породичне терапије у психијатријским институцијама (Центрима за ментално здравље, Центрима за социјални рад, диспанзерима за ментално здравље при ДЗ) недовољна. Такође је слабо развијена едукација чланова породице са чланом старијим од 70 година.

ђ) Рад „Културе не/пијења кроз сличности и разлике ставова, ритуала и образаца“ објављен је у *Социолошком прегледу*. Истраживања употребе алкохола из социолошке перспективе су значајна и представљају увек актуелну друштвену тему. С обзиром да медицински модел није био довољан у разумевању алкохолизма и других психичких проблема, социолошка истраживања ризичних друштвених фактора су дала значајан допринос „широј перспективи“ у разматрању ових феномена. Економски, национални и глобални терет условљен конзумацијом алкохола је изузетно висок. Међу високо ризичне друштвене факторе издвојили су се: незапосленост, сиромаштво, бескућништво, низак социоекономски статус, припадност стигматизованим групама, ниже образовање, социјални стрес, транзиција, имиграција, тероризам. Посебно је занимљиво разматрање повезаности употребе алкохола са друштвеним

променама и утицајем религије. Зато је циљ рада био да представи неколико национално, религијски и регионално различитих друштава у којима је стопа конзумације алкохола међу највишим и међу најнижим у свету. У раду су коришћени подаци Светске здравствене организације (СЗО) и других научних извора податка - истраживања из земаља у којима је анализирана употреба алкохола: Русија, Чешка, Србија и неколико земаља са исламском и јеврејском вероисповешћу. Разматране су културне и религијске специфичности и њихов утицај на различите стопе алкохолизма, чак и поред сличне стопе конзумације по глави становника. Пијење је схваћено као врста културе, а културе су, условно речено, подељене на *мокре* и *суве*. Ауторка анализира *положај* младих људи у односу на друштво, породицу и вршњачку групу. Сматра да су у *алкохолним културама*, у које спада и наша, као и у алкохоличарским породицама обичаји и ритуали чврсто повезани или "обојени" конзумирањем алкохола. Породице са негативним ставом према претераном или уопште пијењу алкохола, суочавају се са потпуно различитим ставовима "мокрех" култура којима припадају и "мокрех" породица које ове ставове подржавају. Млади људи из породица са негативним ставом према пијењу алкохола налазе се између "две ватре" културе (друштва) и вршњака који пију, са једне стране, и своје породице, са друге. Такође има младих који не конзумирају алкохол и који се налазе између "три ватре" – породице у којој се пије (или су родитељ/и зависници), друштва које подстиче пијење и вршњака који подржавају пијење и конзумирају алкохол... Ипак и поред одређених сличности, различите културе пијења опстају. Тако да конзумација алкохола представља важан аспект преношења класних, етничких, националних, родних и локалних идентитета, кроз историју до данас.

е) Рад „Утицај друштвених и породичних фактора у српском пост-социјалистичком друштву на злоупотребу и зависност од алкохола“ објављен је у Зборнику радова *Могућности савремене породице у превенцији и лечењу болести зависности*. У овом раду су представљени друштвени и породични фактори у *пост-социјалистичкој* Србији, које ауторка сматра високо ризичним за злоупотребу и зависност од алкохола међу адолесцентима и младим одраслим. Опис српског друштва у последње две деценије представљен је кроз студије које су се бавиле истраживањима различитих структуралних, социјалних и породичних проблема. Студије о младима су омогуће увид у податке о животу младих - социоекономском статусу, социјалном капиталу, културном капиталу, запослености, политичком ангажману, социјалним активностима, сепарацији од родитеља, врстама (типovima) породица у којима живе, партнерским односима и подели породичних улога, провођењу слободног времена...

Описана су и анализирана мишљења америчког (Baldacchino) и руског (Заиграев) социолога о утицају друштвених и породичних фактора на злоупотребу алкохола и алкохолизам. Избор ових истраживача направљен је управо због ризичних фактора који су присутни у две различите културе. Потом је урађено поређење са ризицима у српском пост-социјалистичком друштву.

Нађена је сличност у ризичним факторима са обе културе, али нешто виша са руском.

На крају ће бити представљен рад „Рођење детета и криза партнерства: приказ случаја и партнерска терапија“ објављен у *Социологији* бави се истраживањем породица са малим дететом и променама до којих је дошло између партнера, а под утицајем (тешкоћама) нових

родитељских улога. У раду је издвојено неколико социолошких истраживања која су сматрана значајним за породичну теорију и терапију. Ауторка сматра да терапеути морају да буду *културно и друштвено сензибилни*. Управо примери из праксе указују да није исто радити са породицом из села и из града, оном која је присилно мигрирала или имигрирала из села у град, која потиче из различитих етничких групација, породицом са ниским и високим социјалним статусом, нижим и вишим образовањем, једнородитељском и вишегенерацијском, хетеросексуалном и истополном кохабитацијом, оном која више уважава и *преноси* на потомство традиционалне вредности или постмодерне. Свака се промена у породици сматра значајном, а посебно она која представља прелаз из једне у другу фазу животног циклуса. Зато рођење детета може да доведе до проблема у породичној организацији. Да би се разумели проблеми у функционисању породице, у било којој фази животног циклуса, неопходна су сазнања о променама насталим у Србији. Оваква сазнања треба да утичу и на терапијски рад са породицама, тј. другачију опсервацију односа: породичних, партнерских, између родитеља и деце, као и сиблинг позицију. У раду су приказане две *партнерске приче* применом квалитативне анализе. Оба пара долазе на терапију са проблемима око поделе улога, обавеза, комуникације, емоционалних и сексуалних односа. Дати су и описани генограми традиционалне, модерне и постмодерне породице. Прва два су из практичног рада ауторке, а један је графички приказ описа породице из литературе. Приказан је терапијски процес, технике коришћење у партнерској (брачној) терапији и исход терапије.

Рад под називом „Alcohol use: social aspect, gender differences and stigmatization“ рецензиран је и прихваћен за објављивање у хрватском часопису *Alcoholism and Psychiatry Research*. Такође је рад „Здравље жена - жртава алкохоличарског породичног (партнерског) насиља у Србији“ (у коауторству са М.Бабовић) припремљен за објављивање.

(2) Наставни и педагошки рад

Проф. др Слађана Драгишић Лабаш предаје укупно 8 предмета на Одељењу за социологију. На основним студијама социологије, то су: *Социологија менталних поремећаја и Социологија друштвених девијација*, на мастер студијама: *Психијатријска социологија, Социологија менталних поремећаја*, на докторским: *Социјална патологија*. Такође су од 2015. кандидаткиња и доц. Милана Љубичић увеле 4 нова предмета на мастер и докторским студијама. У питању су следећи предмети на мастер студијама: *Социологија маргинализованих група и Увод у системску породичну теорију и терапију*, на докторским студијама: *Методе ресоцијализације и реинтеграције зависника од алкохола и других супстанци, Социологија болести зависности*. На курсу *Социологија омладине* на основним студијама (изборни предмет) колегиница Драгишић Лабаш предаје заједно са колегама са Одељења за социологију. Такође је гост-предавач на предмету *Психологија менталног здравља* на Одељењу за психологију.

Курсеви на основним, мастер и докторским студијама су намењени и студентима са других група. Сваке године најмање 10 студената са Одељења за педагогију или андрагогију похађа

курсева на основним студијама, док је највећи број са Одељења за психологију на курсевима на докторским студијама.

Дугогодишњи рад колегинице Драгишић Лабаш у психијатријској институцији и њена психотерапијска и социотерапијска пракса значајни су за студенте, јер им је омогућено да и сами буду део тог контекста. Тиме је студентима социологије као и студентима са других студијских група (којима је Социологија менталних поремећаја изборни предмет), обезбеђена пракса која подразумева разговор са клијентима болнице „Др Лаза Лазаревић“, учествовање у психодрамским и психоедукативним радионицама и присуствовање састанцима Клуба лечених зависника „Скела“. У Клубу се одвија интеракција између чланова, терапеута и студената. Студенти припремају предавања на теме зависности од ПАС, а могуће је и спровођење пилот истраживања.

На основу увида у број и квалитет публикација из којих се сазнаје да се Слађана Драгишић Лабаш континуирано бави проучавањем проблема који припадају социологији менталних поремећаја (психијатријској социологији), друштвених девијација и системској породичној теорији и терапији, Комисија је закључила да је кандидаткиња дала значајан научни допринос у области истраживања и наставе којом се бави. Поред тога, на основу процене њеног педагошког рада, који одликује квалитетан и посвећен рад са студентима, уз обезбеђивање праксе и додатних едукација, као и доприноса развоју научног подмлатка и наставе на Филозофском факултету, Комисија је закључила да је кандидаткиња задовољила све услове неопходне за избор у звање редовног професора.

Имајући у виду све предочено, Комисија предлаже да се ванредни професор Слађана Драгишић Лабаш изабере у звање редовног професора за ужу научну област Социологија.

др Марија Богдановић, професор емеритус,
Универзитет у Београду – Филозофски факултет

др Марија Бабовић, редовни професор,
Универзитет у Београду – Филозофски факултет

др Душан Маринковић, редовни професор,
Универзитет у Новом Саду – Филозофски факултет

др Ђорђе Игњатовић, редовни професор,
Универзитет у Београду – Правни факултет

др Иван Димитријевић, редовни професор,
Универзитет у Београду – Медицински факултет

С А Ж Е Т А К
РЕФЕРАТА КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА
ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I - О КОНКУРСУ

Назив факултета:

Ужа научна, односно уметничка област:

Број кандидата који се бирају:

Број пријављених кандидата:

Имена пријављених кандидата:

1. проф. др Слађана Драгишић Лабаш _____

2. _____

.....

II - О КАНДИДАТИМА

Под 1.

1) - Основни биографски подаци

- Име, средње име и презиме: Слађана, Милан, Драгишић Лабаш
- Датум и место рођења: 4.10.1961. Смедеревска Паланка
- Установа где је запослен: Филозофски факултет
- Звање/радно место: ванредни професор
- Научна, односно уметничка област: Социологија

2) - Стручна биографија, дипломе и звања

Основне студије:

- Назив установе: Филозофски факултет
- Место и година завршетка: Београд, 1986.

Магистеријум:

- Назив установе: Филозофски факултет
- Место и година завршетка: Београд 1998.
- Ужа научна, односно уметничка област: Социологија

Докторат:

- Назив установе: Филозофски факултет
- Место и година одбране: Београд, 2009.
- Наслов дисертације: Истраживање промена у структури и организацији алкохоличарске породице под утицајем системске групне породичне терапије алкохолизма
- Ужа научна, односно уметничка област:

Досадашњи избори у наставна и научна звања:

Доцент, 2010. на Филозофском факултету Универзитета у Београду.
Ванредни професор 2013. на Филозофском факултету Универзитета у Београду.

3) Објављени радови

Име и презиме:	Звање у које се бира: Редовни професор		Ужа научна, односно уметничка област за коју се бира: социологија менталних поремећаја и друштвених девијација	
Научне публикације	Број публикација у којима је једини или први аутор		Број публикација у којима је аутор, а није једини или први	
	пре последњег избора/реизбора	после последњег избора/реизбора	пре последњег избора/реизбора	после последњег избора/реизбора
Рад у водећем научном часопису међународног значаја објављен у целини				
Рад у научном часопису међународног значаја објављен у целини	4	3	1	
Рад у научном часопису националног значаја објављен у целини		3		
Рад у зборнику радова са међународног научног скупа објављен у целини	3	3	2	
Рад у зборнику радова са националног научног скупа објављен у целини	1	3		
Рад у зборнику радова са међународног научног скупа објављен само у изводу (апстракт), а не и у целини	6	9	5	5
Рад у зборнику радова са националног научног скупа објављен само у изводу (апстракт), а не и у целини	1	5		3
Научна монографија, или поглавље у монографији са више аутора	4	1		
Стручне публикације	Број публикација у којима је једини или први аутор		Број публикација у којима је аутор, а није једини или први	
	пре последњег избора/реизбора	после последњег избора/реизбора	пре последњег избора/реизбора	после последњег избора/реизбора
Рад у стручном часопису или другој периодичној публикацији стручног или општег карактера				
Уџбеник, практикум, збирка задатака, или поглавље у публикацији те врсте са више аутора				
Остале стручне публикације (пројекти, софтвер, друго)				

Напомене:

1. Навести у ком часопису са SCI, SSCI или AHCI листе су радови објављени;
2. Квантитативно исказати научне резултате за стицање звања наставника у пољу друштвено-хуманистичких наука, према табелама 1. и 2. које су саставни део Критеријума за стицање звања наставника на Универзитету у Београду.

4) - Оцена о резултатима научног, односно уметничког и истраживачког рада

Ова оцена даје се на основу ближих услова за избор у звање наставника на Универзитету у Београду који ступају на снагу 1. октобра 2008. године.

Кандидаткиња је испунила критеријуме за избор у редовног професора који су прописани одговарајућим актима Универзитета у Београду и Филозофског факултета у погледу објављених радова.

У периоду од 2013. до 2015. објавила је: једну ауторску монографију; уредила један тематски број часописа; има 5 радова објављених у часописима од међународног значаја; 3 рада у водећим часописима од националног значаја; 3 рада са међународног и 3 рада са националног скупа штампана у целини; и 14 радова, од тога 9 са међународног скупа и 5 са домаћег, који су објављени у изводу (апстракт)

5) - Оцена резултата у обезбеђивању научно-наставног подмлатка

Менторство на магистарским и докторским студијама и учешће у комисијама за оцену и одбрану докторске дисертације и изборе у звања

Проф. Др Слађана Драгишић Лабаш је учествовала у комисијама за оцену и одбрану 6 докторских и 6 мастер радова. У питању су и кандидати са Филозофског факултета у Нишу и са Одељења за психологију факултета на коме ради.

Менторка је за докторску дисертацију Аделе Зобенице Учинак системске терапије на резилијентност породица алкохоличара, одбрањене 2012.; Тање Свилановић, Стигма и дискриминација према особама са психотичним поремећајима - истраживање ставова опште популације Београда, (рад је у току) и Љиљане Милошевић Друштвени значај и улога телевизије у промоцији менталног здравља у Републици Србији (рад је у току).

Члан је комисије за оцену докторске дисертације Мише Љубеновића Критичка анализа класичних и савремених концепција ометености у друштвеној теорији (рад је у току).

6) - Оцена о резултатима педагошког рада

Обавезно приказати и мишљење студената

Проф др Слађана Драгишић Лабаш редовно и према плану одржава наставу, и то ради посвећено и одговорно. У питању су три предмета на основним, 4 на мастер и 3 на докторским студијама. Прати рад студената кроз интерактивну наставу, семинарске радове, есеје, и учешће у психоедукативним радионицама на вежбама. Обезбедила је праксу у психијатријској болници и активан ангажман студената у Клубу лечених зависника. Доводи повремено госте - предаваче који имају праксу у раду са малолетним делинквентима и затворском популацијом, као и особама које имају психички проблем.

Са студентима остварује добру комуникацију и успешну сарадњу. То потврђују и оцене које од њих добија, а које се крећу од 3.6 па све до 4,9 о чему сведоче евалуациони листови Филозофског факултета.

7) - Оцена о ангажовању у развоју наставе и других делатности високошколске установе

Од 2015. године на мастер и докторским студијама уведена су 4 нова предмета, у чијем је осмишљавању учествовала доц. др Милана Љубичић са проф. др Сађаном Драгишић Лабаш. У питању су следећи предмети, на мастер студијама: Социологија маргинализованих група и Увод у системску породичну теорију и терапију, на докторски студијама: Методе ресоцијализације и реинтеграције зависника од алкохола и других супстанци, Социологија болести зависности.

Заменица је члана Савета Филозофског факултета са Одељења за социологију; чланица је комисије за пријем студената Одељења за социологију на докторске студије; чланица је редакције часописа Социолошки преглед; чланица је Српског социолошког друштва, а од 2012. и његове Секције за феминистичка истраживања и критичке студије маскулинитета, чланица је Социолошког Удружења Србије и Црне Горе.

Напомена: На исти начин приказати кандидата под 2. и сваког следећег пријављеног кандидата.

III - ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу увида у број и квалитет публикација, из којих се види да се кандидаткиња у континуитету бави проучавањем проблема који припадају социологији менталних поремећаја и друштвених девијација, сматрамо да је дала значајан научни допринос у области истраживања и наставе. Посебно бисмо истакли обезбеђивање праксе и увођење нових курсева на мастер и докторским судијама.

Стога, Комисија за припрему извештаја за избор у звање једног редовног професора за ужу научну област Социологија сматра да је кандидаткиња испунила све законске, статутарне и академским обичајима предвиђене услове за избор у поменуто звање.

Изабрана Комисија има част да предложи Изборном већу Универзитета у Београду – Филозофског факултета да проф. др Слађану Драгишић Лабаш изабере у звање редовног професора с тежиштем истраживања на Социологији менталних поремећаја и друштвених девијација.

Место и датум: _____

ПОТПИСИ
ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

_____
_____
_____
_____
_____

6. МИНИМАЛНИ КРИТЕРИЈУМИ У ОБЛАСТИ НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА У ПОЉУ ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА

1.	научна монографија/књига односно уџбеник или критичка монографска публикација	Активно старење у Београду , Институт за социолошка истраживања Филозофског факултета у Београду и Службени гласник, 2016. стр. 272 ISBN 978-86-6427-016-8. COBISS.SR-ID 221181196
2.	најмање два рада објављена после избора у звање ванредног професора у научним часописима са SCI, ANCI, ERIN или листе престижних светских часописа за поједине научне области коју утврђује Универзитет на предлог факултета,	
	или	
	најмање три рада објављена у часопису међународног значаја верификованог посебном одлуком.	„Старији родитељи и одрасла деца: традиционалан однос или блискост на даљину?“ <i>Социологија</i> , 2016. Vol. LVII, посебно издање, 287-305. (M24) ISSN 0038-0318 „Виктимизоване и стигматизоване жене у алкохоличарском партнерству“, <i>Социолошки преглед</i> , 2016. Vol. L, No 1:41-58. (M24) “Насиље у породици и употреба алкохола: мере обавезног лечења и приказ случаја” <i>Социологија</i> , 2015, Vol LVII, No 2: 259-273 (M 24) ISSN 0038-0318, COBISS.SR-ID 526190231
	или	
	један рад у часопису са SCI листе, односно у часопису са SSCI, ANCI, ERIN или листе престижних светских часописа за поједине научне области коју утврђује Универзитет на предлог факултета и два рада објављена у часопису међународног значаја верификованог посебном одлуком.	
3.	најмање два рада објављена након избора у звање ванредног професора у водећем часопису националног значаја у одређеној научној области	„Рођење детета и криза партнерства: приказ случаја и партнерска терапија“, <i>Социологија</i> , 2014, Vol. LVI, No 4: 474-494. ISSN 0038-0318 „Културе не/пијења кроз сличности и разлике ставова, ритуала и образаца“, <i>Социолошки преглед</i> , 2014, vol. XLIVIII, No 1: 105-129. ISSN 0085-6320, COBISS.SR-ID 521437333 Демографска обележја и врсте третмана примењене код чланова клубова лечених зависника од алкохола у Србији“. <i>Енграми</i> , ISSN 0351-2665, 2012, (објављено 2013.) vol. 34, br. 4, str. 15-32, COBISS.SR-ID 526198167 (коаутор Настасић, П.) (M52)

4.	најмање два рада са међународног научног скупа објављена у целини	<p>„Student's attitudes on person suffering from psychological malfunctions : addition to stereotype researche“, 2012, (објављено 2013) <i>Alcoholism</i>, god. 49, no. 2, str. 85-100. COBISS.SR-ID 523711895 (у коауторству са Љубичић М., Настасић П.)</p> <p>„Породична психотерапија и клуб као терапије избора лечених зависника: истраживање у Србији, у: Зивлак-Радловић, Н., Бањац, В. Митровић, А. (прир.) 2016. <i>Актуелности и савремени приступи у третману болести зависности и коморбидних обољења у региону</i>., 40-47.</p> <p>Утицај друштвених и породичних фактора у српском пост-социјалистичком друштву на злоупотребу и зависност од алкохола“, у: Поповић, В., Лилић, В. (прир.) 2013. <i>Мозгућности савремене породице у превенцији и лечењу болести зависности</i> (COBBISS.SR-ID 196560652).</p> <p>„Традиционална и савремена породица у процесу лечења алкохолизма: приказ случаја“, у: Поповић, В., Лилић, В. (ур) 2013. <i>Мозгућности савремене породице у превенцији и лечењу болести зависности</i> (COBBISS.SR-ID 196560652).</p> <p>„Алкохолизам : пример модела лечења и рехабилитације кроз приказ случаја“. у: Настасић, П (прир.) 2015. <i>Болести зависности : апстиненција, (из)лечење, рехабилитација</i>. Београд: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије, 111-124. COBISS.SR-ID 526305943</p>
5.	најмање два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини	<p>„Покушаји суицида старијих особа“, <i>Геронтологија</i>, 2013. 1: 48-63. ISSN 0354-415X, (M51) COBISS.SR-ID 99636743 (M53)</p> <p>„Квалитетно старење: две животне приче“. <i>Геронтологија</i>, ISSN 0354-415X, 2015, год. 42, бр. 1, стр. 23-37, COBISS.SR-ID 219658252 (M53)</p>
	или	
	један рад са научног скупа националног значаја објављена у целини и уређивање тематског зборника радова односно часописа	
6.	уређивање тематских зборника радова/часописа	<p>Уредница тематског броја <i>Социологије</i> - Друштвене појаве на подручју укрштања социологије девијација и менталног здравља, криминологије и психијатрије, 2015, vol LVII, No 2: 259-273 (M 24) ISSN 0038-0318, COBISS.SR-ID 526190231</p>
7.	чланство у уређивачким одборима домаћих и међународних часописа, скупова и струковних удружења, или предавање по позиву на универзитетима у иностранству	<p>Члан уређивачког одбора часописа <i>Социолошки преглед</i>.</p> <p>Чланица Европске асоцијације психотерапеута - The European Assotioation for Psychotherapy.</p> <p>Чланица Српског Социолошког Друштва.</p> <p>Чланица <i>Социолошког Удружења Србије и Црне Горе</i>.</p> <p>Чланица <i>Секције за феминистичка истраживања и критичке студије маскулinitета</i> Српског Социолошког Друштва.</p> <p>Чланица Националног удружења за психотерапију.</p> <p>Чланица Удружења за дечију и адолесцентну психијатрију – ДЕАПС.</p>

		Чланица Српског лекарског друштва – Секције за болести зависности.
--	--	--